

Dėl duomenų valdytojo, ketinančio vykdyti vaizdo stebėjimą, pareigos registruotis Asmens duomenų valdytojų valstybės registre

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) (toliau – ADTAĮ) 31 straipsnis numato, kad asmens duomenys gali būti tvarkomi *automatiniu būdu* tik tuo atveju, kai duomenų valdytojas arba jo atstovas (pagal ADTAĮ 1 straipsnio 3 dalies 3 punktą) Vyriausybės nustatyta tvarka praneša Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai (toliau – Inspekcija), išskyrus šiame ADTAĮ straipsnyje numatytas išimtis.

ADTAĮ 2 straipsnio 17 dalyje numatyta, kad vaizdo stebėjimas – vaizdo duomenų, susijusių su fiziniu asmeniu, tvarkymas *naudojant automatines vaizdo stebėjimo priemones* (vaizdo ir fotokameras ar pan.), nepaisant to, ar šie duomenys yra išsaugomi laikmenoje.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtas ADTAĮ nuostatas, darytina išvada, kad duomenų valdytojas, ketinantis vykdyti vaizdo stebėjimą, privalo pranešti Inspekcijai ir registruotis Asmens duomenų valdytojų valstybės registre, kadangi vaizdo stebėjimas yra vykdomas naudojant automatines vaizdo stebėjimo priemones.

Atkreipiame dėmesį, kad vaizdo stebėjimas nėra laikomas vidaus administravimu (pagal ADTAĮ 2 straipsnio 15 punktą, vidaus administravimas – veikla, kuria užtikrinamas duomenų valdytojo savarankiškas funkcionavimas (struktūros tvarkymas, personalo valdymas, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas ir naudojimas, raštvedybos tvarkymas)), todėl ADTAĮ 31 straipsnio 1 punkte įtvirtinta išimtis, kuri numato, kad pranešti Inspekcijai nereikia, kai asmens duomenys tvarkomi vidaus administravimo tikslais, šiuo atveju negali būti taikoma.

Taip pat atkreipiame dėmesį į ADTAĮ 1 straipsnio 4 dalį, kuri numato, kad ADTAĮ netaikomas, jeigu asmens duomenis tvarko fizinis asmuo ir tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti.

Pavyzdys: Dėl „namų ūkio“ išimties

ADTAĮ nebūtų taikomas fiziniam asmeniui, įsirengusiam vaizdo kameras gyvenamojoje teritorijoje ir vykdančiam vaizdo stebėjimą siekiant apsaugoti teritoriją ir gyvenamąjį namą. Tuo atveju, jei į fizinio asmens vaizdo kamerų stebėjimo lauką patektų ne tik vaizdo kameras įrengusio fizinio asmens privati teritorija ir patalpos, bet ir kitiems asmenims priklausanti teritorija bei patalpos (pvz., gyvenamųjų patalpų langai ir ūkiniai pastatai), bendro naudojimo teritorija (pvz., bendras namo kiemas), į vaizdo stebėjimo lauką patenkantys kiti asmenys savo teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262) 2.23 straipsnyje, galėtų ginti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Žin., 2002, Nr. 36-1340) nustatyta tvarka, kreipiantis į bendrosios kompetencijos teismą su civiliniu ieškiniu.

Kaip minėta, vaizdo stebėjimu yra laikomas vaizdo duomenų, susijusių su fiziniu asmeniu, tvarkymas naudojant automatines vaizdo stebėjimo priemones, *nepaisant to, ar šie duomenys yra išsaugomi laikmenoje*. Taigi vaizdo stebėjimu bus laikoma, pavyzdžiui, apsaugos darbuotojų per vaizdo kamerą stebima teritorija, nors vaizdas ir nėra įrašomas. Tai reiškia, kad ADTAĮ bus taikomas, taigi ir pareiga pranešti Inspekcijai ir registruotis Asmens duomenų valdytojų valstybės registre kils nepriklausomai nuo to, ar bus daromas vaizdo įrašas, ar tik stebima naudojant automatines vaizdo stebėjimo priemones.

Pranešimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą turinį ir pateikimo tvarką reglamentuoja Duomenų valdytojų pranešimo apie duomenų tvarkymą taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 20 d. nutarimu Nr. 262 (Žin., 2002, Nr. 20-768; 2005, Nr. 144-5249), kuriose nurodoma, kas turi pateikti pranešimą, kokie duomenys turi būti nurodyti pranešime, ir kita informacija, svarbi rengiant pranešimą Inspekcijai.

Pranešimas apie vykdomą vaizdo stebėjimą Inspekcijai gali būti surašomas ir pateikiamas laisva forma arba užpildant Rekomenduojamą Pranešimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą formą,

patvirtintą Inspekcijos direktoriaus 2011 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1T-29. Duomenų valdytojas, ketinantis vykdyti vaizdo stebėjimą, taip pat privalo užpildyti ir Inspekcijai pateikti Duomenų apsaugos priemonių aprašo formą, patvirtintą Inspekcijos direktoriaus 2009 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 1T-5(1.12). Rekomenduojamą Pranešimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą formą ir Duomenų apsaugos priemonių aprašo formą galima rasti Inspekcijos interneto svetainės *www.ada.lt* skiltyje *Pranešimų formos* adresu: <http://www.ada.lt/index.php?lng=lt&action=page&id=19998>.

Pranešimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą pagrindu duomenų valdytojas yra registruojamas Asmens duomenų valdytojų valstybės registre.

Duomenų valdytojų registravimo Asmens duomenų valdytojų registre paslauga teikiama neatlygintinai.